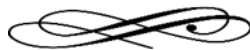


У науково-періодичному щорічнику «Студії з архівної справи та документознавства» за 2012–2022 роки опубліковано 3 статті з питань документознавчої освіти (у 2012, 2013 та 2017 роках). Найбільш популярними, актуальними для дослідників стали питання оцінювання діяльності УНДІАСД та його ролі в підготовці фахівців з документознавства в сучасних умовах та основні актуальні питання щодо підготовки фахівців спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки. Зосереджено увагу на стрімкому розвитку інформаційних технологій, які безпосередньо впливають на сферу діловодства.

Отже, зробивши аналіз наукових праць з питань якості підготовки документознавців, можна переконатися в тому, що інтегрованим характеристикам – компетенціям фахівців приділяється все більше уваги. У процесі освітньої й професійної підготовки фахівців документно-інформаційної сфери важливого значення набувають історико-педагогічні дослідження, що пов'язані з вивченням генезису документознавчої освіти в Україні в контексті соціально-економічного та інформаційно-технологічного розвитку суспільства.

#### Список використаних джерел

1. Дубова С. В. Підготовка документознавців для сфери державного управління в Україні (1995–2008 рр.): автореф. дис. ... канд. іст. наук: 27.00.02. Київ, 2010. 19 с.
2. Матвієнко О. Документознавча професіологія: проблеми і перспективи. *Вісник Книжкової палати*. 2007. № 5. С. 30–32.
3. Слободяник М. С., Політова О. А. Українське документознавство (1991–2011): наук.-допом. бібліогр. покажч. Київ, 2012. 176 с.
4. Федорук О. М. Формування фахової компетентності майбутніх документознавців в галузі електронного документообігу у професійній підготовці: автореф. дис. ... канд. пед. наук. Київ. 2020. 25 с.



*Перегуда С. П., слухач,  
Національний університет оборони України  
імені Івана Черняхівського, м. Київ*

### МЕТОДИКА ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Суть розробленої методики оцінювання ефективності системи забезпечення інформаційної безпеки (СЗІБ) Міністерства оборони України та Збройних Сил України полягає в обчисленні шляхом розрахунку площ геометричних фігур –

багатокутників, які вони утворюють внаслідок побудови секторних діаграм. Кількість багатокутників дорівнює кількості груп у запропонованій системі критеріїв, а кількість вершин у кожному багатокутнику визначається кількістю показників у цій групі. Враховуючи те, що для кожної групи багатокутник має свою кількість вершин, а значить – і площу, для подальшого коректного і достовірного обчислення ефективності СЗІБ у методі передбачено здійснення нормувальних процедур.

Комплексне дослідження наявних складників системи протидії інформаційно-психологічному впливу [1, с. 10] показало, що з огляду на числове значення оцінювання ефективності СЗІБ визначається площею багатокутника, утвореного відповідно до системи критеріїв, яка згідно з розробленою фундаментальною нормованою оберненою шкалою оцінок узгоджується з якісною (лінгвістичною) оцінкою [2, с. 24].

Метою тез є обґрунтування методики оцінювання ефективності системи інформаційної безпеки Міністерства оборони України та Збройних Сил України.

Методика складається із послідовних кроків.

Крок 1. Побудова секторних діаграм ефективності СЗІБ окремо за кожною з обраних груп системи критеріїв. Для побудови секторних діаграм частинної ефективності СЗІБ за кожною з трьох груп системи критеріїв (2), з огляду на формулу 1, обираються кола визначеного радіуса з центрами відповідно в точках  $O_1$ ,  $O_2$  та  $O_3$ . Вони розділяються радіусами на ту кількість секторів, яка дорівнює кількості показників у цій групі критеріїв. Так, для запропонованої системи критеріїв коло першої групи критеріїв матиме п'ять секторів, другої групи – шість, третьої групи – чотири [3, с. 20].

Після цього отримані точки на лініях критеріїв з'єднуються між собою, утворюючи багатокутник, а саме: п'ятикутник, шестикутник і чотирикутник для першої, другої і третьої групи критеріїв. Отже, отримуємо секторні діаграми, які мають фізичний зміст частинної ефективності СЗІБ за окремими групами системи критеріїв.

Крок 2. Знаходження частинної ефективності СЗІБ за кожною з обраних груп системи критеріїв. Для знаходження числових значень частинної ефективності СЗІБ за кожною з обраних груп системи критеріїв розраховується площа отриманих на першому кроці секторних діаграм: п'ятикутника, шестикутника та чотирикутника відповідно. З огляду на те, що твірні секторів багатокутників у реальних умовах різні, оскільки значення показників відрізняються, задача у загальному вигляді зводиться до обчислення та підсумовування площ усіх секторів, що утворюють відповідну секторну діаграму. В ідеальному випадку, коли значення всіх частинних критеріїв обраної групи максимальні, тобто дорівнюють 1, сектори мають вигляд рівнобедрених трикутників, а вся секторна діаграма – правильного багатокутника, вписаного в коло одиничного радіуса [4, с. 21].

Крок 3. Побудова секторної діаграми ефективності СЗІБ. Для нанесення секторної діаграми ефективності функціонування СЗІБ за частинними критеріями  $K_{FE}$ ,  $K_{OTE}$  та  $K_{BE}$  також, як на першому кроці методу, пропонується використати коло одиничного радіуса.

Крок 4. Оцінювання ефективності СЗІБ. Цей крок методу заключний. Його змістом є одержання кількісних та якісних (лінгвістичних) оцінок ефективності функціонування СЗІБ.

Кількісна оцінка ефективності СЗІБ  $K_{EFF}^{CЗІБ^N}$  одержується шляхом нормування виразу (1) до свого максимального значення, який для ідеальних умов визначатиметься як

$$S_{\Delta K_{FE}K_{OTE}K_{BE}} = 1,5 \cdot K_{FE} \cdot K_{OTE} \cdot \sin 120^{\circ} \approx 1,3 \text{ кв. од.}, \quad (1)$$

де  $K_{FE}$ ,  $K_{OTE}$  – показники функціональної та організаційно-технічної ефективності, які для ідеальних умов беруться такими, що дорівнюють 1, тобто  $K_{FE} = K_{OTE} = 1$ .

Отже,  $K_{EFF}^{CЗІБ^N}$  є нормованою кількісною оцінкою ефективності СЗІБ, тобто рівне інформаційної безпеки у воєнній сфері.

Отже, для подальшого практичного використання наведеного методу доцільно ввести поняття заданого рівня ефективності СЗІБ. Під заданим рівнем ефективності СЗІБ пропонується розуміти заданий рівень інформаційної безпеки у воєнній сфері, у разі досягнення якого вважається, що СЗІБ функціонує ефективно. У числовому еквіваленті заданий рівень інформаційної безпеки дорівнює 0,65.

#### Список використаних джерел

1. Кушнір О. В. Поняття і сутність СКВ сучасному українському державотворенні. *Право і суспільство*. 2015. № 6. С. 27–31.
2. Капшик О. В. Стратегічні комунікації як ефективний механізм протидії гібридній війні. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2016. № 1. URL: <http://www.du.pauka.com.ua/?op=1&z=1275>
3. Черненко Т. В. Пріоритети державної інформаційної політики в умовах гібридної війни. *Стратегічні пріоритети*. 2015. № 4(37). С. 83–90.
4. Велика гра КНР за глобальне лідерство: історичні корені, сучасні інструменти, майбутні наслідки. URL: <https://razumkov.org.ua/statti/velyka-gra-knr-za-globalne-liderstvo-istorychni-koren-i-suchasni-instrumenty-maibutni-naslidky>

